

КОНСУЛЬТАЦІЇ CONSULTATIONS

Чи необхідно вказувати дані про керівника підприємства у формі № 1-ОПП, якщо бухгалтерський облік ведеться аудиторською фірмою на договірних засадах?

Як визначено п. 66.4 ст. 66 Податкового кодексу України зі зміною особи, відповідальної за ведення бухгалтерського або податкового обліку, юридичні особи та їх відокремлені підрозділи повинні в 10-денний строк від такої зміни подати заяву ф. № 1-ОПП до Державної податкової служби України у письмовому або електронному вигляді.

Якщо на підприємстві передбачено штатну посаду бухгалтера, то саме його дані (ПІБ, реєстраційний номер картки платника податків, номер паспорта, дата призначення на посаду, телефон) вносяться до розд. 10 ф. № 1-ОПП. Якщо ж бухгалтерський або податковий облік ведеться на договірних засадах аудиторською фірмою, то відповідальність за такий облік покладається на керівника підприємства, і саме його дані вносяться до розд. 10 ф. № 1-ОПП.

Нагадуємо, що за зберігання первинної документації, реєстрів та звітності не менше трьох років відповідальність також несе уповноважений орган або власник підприємства.

Чи потрібно відносити до податкового кредиту суми ПДВ, сплачені на основі тимчасових митних декларацій?

Згідно з п. 198.6 ст. 198 Податкового кодексу України до податкового кредиту не вносяться суми:

- не підтвержені зареєстрованими в Єдиному реєстрі податкових накладних податковими накладними і розрахунками коригування до них;
- не підтвержені митними деклараціями (тирчасовими, додатковими або іншими).

Так, якщо із ввезенням товару на митну територію України сплачено податок до бюджету і це підтверджується митною декларацією тимчасовою, додатковою або іншою), то платник податку має право на включення суми податку до податкового кредиту за відповідний звітний період.

Чи необхідно відобразити у податковій накладній надбавки або знижки, які надані покупцю товарів (послуг)?

Згідно з п. 188.1 Податкового кодексу України база оподаткування операції з купівлі/продажу товарів, послуг або робіт визначається на основі договірної ціни. За цих умов база оподаткування не може бути нижчою ціни придбання/продажу товарів, послуг або робіт (це не стосується товарів або послуг, ціни на які підлягають державному регулюванню; газу, який постачається для потреб населення; електричної енергії, ціна на яку склалася на ринку електричної енергії).

До складу договірної ціни включається передусім вартість матеріальних і нематеріальних активів, а також будь-які інші суми коштів, натомість не включаються штрафи, пеня, інфляційні витрати, відшкодування шкоди. Відповідно в умовах знижки або надбавки ціна та база оподаткування знижуються / підвищуються на одну й ту саму суму.

У податковій накладній згідно з п. 201.1 Податкового кодексу України зазначаються ціна без урахування податку, податок та ціна з податком.

Чи потрібно відобразити у декларації з податку на прибуток доходи, які виплачуються нерезиденту?

Згідно з пп. 2 п. 4 ст. 141 Податкового кодексу України резидент, що діє на користь нерезидента, або постійне представництво нерезидента, які провадять господарську діяльність на території України, мають сплатити до бюджету податок на прибуток у розмірі 15% (на противагу 18%, які сплачують резиденти України), якщо інше не передбачено міжнародними договорами України з країною, в якій зареєстрований нерезидент. Деякі види діяльності оподатковуються інакше. До них належать: фрахт, який оподатковується за ставкою 6%, обов'язкове страхування (зокрема в межах системи міжнародних договорів «Зелена карта»), що не оподатковується, страхування ризиків за межами України, яке має ставку 4 %, водночас в умовах перестрахування ставка складає 0 %, виробництво або розповсюдження реклами – 20 %.

Якщо сплачується податок, то він має бути обов'язково відображеним у декларації з прибутку, як це зазначено у п. 103.9 Податкового кодексу. Сума податку має зазначатися у рядку 23 ПН, куди ставиться сумарне значення показників додатків ПН до декларації. Додатки ПН заповнюються окремо для кожного нерезидента, якому виплачуються податки. У випадку, якщо не були подані додатки до декларації, або, навпаки, не поставлена сума в рядок 23 ПН або 25 ПН, то передбачається штраф у розмірі 25% від суми ненарахованого податку (за повторної такої дії впродовж 1095 днів накладається штраф у розмірі 50% суми податку, що підлягає нарахуванню).

Якщо міжнародним договором передбачено звільнення від оподаткування доходів нерезидента, то в такому випадку декларація з податку на прибуток все одно подається, але у графі 5,6 та 8 табл. 1 додатка ПН проставляється 0.

У випадку пониженої ставки згідно з міжнародним договором у графі 5 табл. 1 додатка ПН проставляється така ставка, а під таблицею вказується назва такого договору та норма, за якою застосовується передбачена договором ставка податку. У графі 6 табл. 1 додатка ПН відображається сума податку за звітний період.

ДАЙДЖЕСТ

змін у законодавстві та інших нормативних документах, у сфері бухгалтерського, податкового обліку та фінансової звітності

DIGEST

of changes in legislation and other regulations, in the field of accounting, tax accounting and financial reporting

Подовжено строки подання фінансової звітності

Згідно з Постановою Кабміну для підприємств, які подають річну фінансову звітність (баланс, звіт про фінансові результати разом з аудиторським висновком) до органів державної статистики та податкових органів дозволяється її подати до 28 лютого наступного за звітним роком. Повний пакет фінансової звітності (крім двох названих вище документів) може бути поданий до 30 квітня або 1 червня залежно від вимог законодавств для окремого підприємства. Проміжна фінансова звітність за квартал може бути подана до 30 числа місяця, що йде наступним після звітнього кварталу. Підприємства, які формують звітність за МСФЗ, річну фінансову звітність за 2020 р. та проміжну фінансову звітність за 2021 р. в єдиному електронному форматі для центру збору фінансової звітності можуть її подати до 31 грудня 2021 р.

Зміни до нормативних актів щодо застосування касових апаратів (РРО/ПРРО)

Наказом № 427 від 26.07.2021 Мінфіну внесено зміни до нормативної бази застосування реєстраторів розрахункових операцій та/або програмних реєстраторів розрахункових операцій (РРО/ПРРО). Зокрема, акти про видачу коштів та акти про скасування помилкової форми оплати мають зберігатися три роки. Водночас під час перевірки суб'єкт господарювання має надати їх контролюючим органам. Тепер кожному ПРРО присвоюється локальний номер (він зазначається у заяві на реєстрацію). ПРРО може використовуватися лише суб'єктом господарювання, на якого він зареєстрований на праві власності, володіння, користування, а розрахункові операції на ньому можуть проводити лише ті особи, сертифікати електронних підписів та/або печаток яких внесені до Реєстру ПРРО. З'явилася також можливість використовувати вдосконалену (кваліфіковану) електронну печатку юридичної особи, фізособи-підприємця. Нею може користуватися лише особа-створювач.

Нагадуємо, що забороняється використовувати ПРРО під час оптової та/або роздрібною торгівлі пальним.

Подання звіту з ЄСВ, ПДФО та ВЗ

З 1 жовтня 2021 р. подається об'єднаний звіт з ЄСВ, ПДФО та ВЗ за III квартал 2021 р. Нагадуємо, що згідно з Наказом № 278 Міністерства фінансів внесено зміни до форми заповнення звітності: податковий розрахунок доповнено розділом III «Розгорнута інформація про бюджетні гранти» для платників податків, які виплачують такі доходи.

Затверджені зміни до подання відомостей про структуру власності

Міністерством фінансів були опубліковані нові зразки структури власності, які мають бути подані у розрізі подання відомостей про кінцевого бенефіціарного власника підприємства. Зокрема вимагається підприємствам, які мають багато засновників-фізичних осіб вказувати інформацію про кожного з них, публічним компаніям також вказувати інформацію про кожного власника корпоративних прав. У новій редакції наявні зразки структури власності для державних підприємств та підприємств, в яких держава володіє 50 % капіталу.

З 1 жовтня заклади охорони здоров'я видаватимуть лише електронні лікарняні

Після проходження перехідного періоду у червні з 1 жовтня всі заклади охорони здоров'я видають лише лікарняні в електронній формі на основі медичного висновку про тимчасову непрацездатність, який складає лікар. Працівник має лише повідомити роботодавця про отримання лікарняного, а роботодавець може його знайти у своєму Електронному кабінеті страхувальника на порталі Пенсійного фонду України.

Якщо працівник був відсутній на робочому місці за станом здоров'я до 1 жовтня, то в такому випадку видається лікарняний у паперовій формі. В окремих випадках лікарняні у паперовій формі можуть видаватися до 1 лютого 2022 р.

Зміни до оформлення товарно-транспортної накладної

З 1 жовтня 2021 р. Законом № 1534-IX від 03.06.2021 р. «Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань здійснення габаритно-вагового контролю» вносяться зміни до порядку оформлення товарно-транспортної накладної (ТТН). Тепер вантажовідправник зобов'язаний вказувати в ній транспортний засіб та його параметри (довжину, ширину, висоту, загальну вагу, зокрема з вантажем, та масу брутто).

Фонд соціального страхування надав роз'яснення щодо найбільш поширених запитань про електронні лікарняні

Електронний лікарняний під час першого огляду у лікаря створюється із датою відкриття та закриття. Якщо працівник одужав раніше, він може звернутися до лікаря, і після повторного огляду, лікар має право виписати новий лікарняний із датою закриття раніше. Якщо працівник ще продовжує хворіти після дати закриття лікарняного, він може звернутися до лікаря, і той після огляду може виписати новий, водночас працівник має повідомити роботодавця про свій стан.

За умови відкриття декількох лікарняних з різних причин (захворіла дитина і їй потрібен догляд, 14-денна самоізоляція від COVID-19 як контактної особи), неперіоритетні лікарняні скорочуються автоматично.

Пенсійний фонд України оприлюднив проєкт плану перевірок на 2022 рік

Контролюючі органи вже почали оприлюднювати проєкти планів перевірок на 2022 р. зі списком суб'єктів господарювання, які будуть перевірятися. Їх можна переглянути на сайті (URL: <https://inspections.gov.ua/>). Свій план поки що оприлюднив лише Пенсійний фонд України – він передбачає перевірку 1557 підприємств.

Підписано і опубліковано закон про продовження терміну подання інформації про структуру власності та кінцевого бенефіціара

З 10 жовтня 2021 р. введено в дію Закон України № 1805-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо зазначення та подання відомостей про кінцевого бенефіціарного власника та структуру власності юридичної особи» (проєкт закону № 5807), згідно з яким строк подання інформації про структуру власності юридичної особи та кінцевого бенефіціарного власника продовжено до 11 липня 2022 р. Закон не містить особливих умов для підприємств, засновниками яких є фізичні особи, тобто їм також необхідно буде подавати інформацію. Нагадуємо, що структуру власності та кінцевих власників необхідно розкривати не лише приватним, а й державним підприємствам, а також тим, в яких частина державної власності складає 50 % і більше.

Кому потрібно користуватися новими стандартами для документів ДСТУ 4163:2020

Нагадуємо, що з 01.09.2021 р. вступили в дію вимоги нового державного стандарту з оформлення документів ДСТУ 4163:2020, що визначають уніфіковані норми для ведення організаційно-розпорядчої документації.

Міністерство фінансів України надало роз'яснення з того, хто має обов'язково використовувати даний стандарт. У Листі Мінфіну №41020-07/К-64/1/2109 від 22.09.2021 р. представник зазначив, що питання використання норм нового стандарту не входять до компетенції Міністерства фінансів, але проінформував, що для бухгалтерського обліку слід керуватись Законом «Про бухгалтерський облік» та Положенням № 88, тобто не вимагається використання нового стандарту. В усіх інших випадках має застосовуватися новий стандарт.

Змінюються правила міжрегіональних перевезень у зв'язку зі зростанням кількості захворювань на Covid-19

З 21 жовтня 2021 р. вступають у силу нові правила міжрегіональних перевезень. У регіонах із «жовтим», «помаранчевим» та «червоним» рівнем епідемічної небезпеки дозволяються міжрегіональні перевезення лише за наявності у всіх водіїв автотранспорту (авіа-, залізничного транспорту) та кожного пасажера документа (чи COVID-сертифіката), що посвідчує повний курс вакцинації або лише одну введену дозу для ре-

гіонів із «жовтим» рівнем. Альтернативою цим документам може бути ПЛР-тестування, зроблене за останні 72 години, із негативним результатом.

Зараз у розробленні перебуває COVID-сертифікат на підставі одужання, який має з'явитися у нобільному додатку «Дія». Його сила буде такою ж як і в COVID-сертифіката про вакцинацію, планується, що він діятиме 180 днів від моменту одужання.

Зростає кількість регіонів, які мають «червоний» рівень епідемічної небезпеки

- У «червоній» зоні забороняється:
- перебування на територіях загального користування без надітих масок;
  - прийом відвідувачів у закладах масового харчування;
  - прийом відвідувачів у торгівельно-розважальних центрах, розважальних закладах, закладах торгівлі та побутового обслуговування;
  - прийом відвідувачів закладами культури (крім історико-культурних заповідників);
  - проведення масових заходів (крім автокод-цертів, автокінотеатрів, виробництва аудіовізуальних товарів);
  - робота закладів громадського харчування в готелях з 11-ої години до 6-ої години наступної доби;
  - діяльність ринків (крім продовольчих);
  - відвідування закладів освіти (крім дошкільних, спеціальних закладів та 1-4 класів закладів загальної середньої освіти);
  - робота підвісних канатних доріг.

Нагадуємо, що дані заборони не поширюються на ті заклади, де 100% персоналу та відвідувачів мають документ, що підтверджує повний курс вакцинації від COVID-19 (документ, виданий лікарем; зелений COVID-сертифікат; негативний ПЛР-тест, зроблений за останні 72 години).

Державна служба статистики оприлюднила форми для подання звітності суб'єктами господарювання

Державною службою статистики України оприлюднено форми державних статистичних спостережень та фінансової звітності на 2020-21 рр. Їх можна переглянути на сайті (URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>). Нововведенням цього року стало те, що суб'єкти господарювання можуть подавати звітність до служби статистики в електронному вигляді, зокрема може бути подана таким чином проміжна фінзвітність за 9 місяців 2021 р. за формами № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» та № 1-м «Баланс», № 2-м «Звіт про фінансові результати», а також річна фінансова звітність за 2021 рік за всіма формами.

Міністерство охорони здоров'я розширило перелік категорій працівників, які підлягають обов'язковій вакцинації

Наказом МОЗ № 2153 від 04.10.2021 р. (набуває чинності з 08.11.2021 р.) затверджено перелік організацій, чиї працівники обов'язково мають отримати профілактичне щеплення від COVID-19. До таких організацій відносяться:

- центральні органи виконавчої влади та їх тери-

торіальні органи;

– місцеві державні адміністрації та їх структурні підрозділи;

– заклади вищої, післядипломної, фахової передвищої, професійної (професійно-технічної), загальної середньої, зокрема спеціальні, дошкільної, позашкільної освіти, заклади спеціалізованої освіти та наукові установи незалежно від типу та форми власності.

Також оприлюднено проєкт наказу, в якому пропонується додати підприємства, організації, установи, які підпорядковані центральним органам виконавчої влади, установи і заклади, що надають соціальні послуги, стратегічні підприємства, установи, організації державної форми власності. Передбачається, що наказ буде затверджений через тиждень.

Почав діяти закон про відновлення перебігів строків надання адміністративних послуг

З 10 жовтня 2021 р. набув чинності Закон 1755-IX з перебігу строків звернення за отриманням адміністративних та інших послуг під час дії карантину. Законом передбачено, що послуги надання, яких було зупинене на період карантину та інших обмежувальних заходів, мають надаватися у звичному режимі за чергою надходження запитів. Нагадуємо, що згідно з законодавством України будь-яка адміністративна послуга має бути надана не пізніше 30 днів з моменту звернення отримувача послуги.

Оприлюднено проєкти планів перевірки на 2022 р. іншими контролюючими органами, окрім Пенсійного фонду України

На сайті (URL: <https://inspections.gov.ua/>) проєкти планів перевірок на 2022 р. були оприлюднені 40 контролюючими органами, зокрема Державною податковою службою, Державною службою України з питань праці, Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, Державною службою України з питань безпеки на транспорті.

Зареєстровано законопроект № 6131-2, яким пропонується скасувати подання відомостей про кінцевих бенефіціарних власників для більшості підприємств

Так, пропонується звільнити від подання відомостей про кінцевих бенефіціарних власників та структури власності громадські організації, благодійні організації, городні та гаражні кооперативи, сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, пенсійні фонди, адвокатські бюро, недержавні організації професійного самоврядування.

Юридичні особи, фізичні особи-підприємці, громадські організації, в яких власники (засновники)-фізичні особи не змінювалися з моменту їх реєстрації в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб також звільняються від подання відомостей про кінцевих бенефіціарів. Відомості повинні бути подані лише у випадку зміни форми власності або зміни інформації про кінцевого бенефіціарного власника.

Національний банк України посилив вимоги до електронних документів

Тепер усі електронні документи, що надсилаються фінансовими установами, іншими підприємствами, установами та організаціями на поштову скриньку nbu@bank.gov.ua Національного банку України повинні мати кваліфікований електронний підпис (якщо це оригінали) або бути завірнені кваліфікованим електронним підписом або електронною печаткою, якщо це скановані електронні копії.

Державна служба статистики оновила перелік форм звітності для їх електронного подання у 2021-2022 рр.

Зокрема перелік був доповнений звітами про економічну діяльність, макроекономічною статистикою, звітом про ціни, звітом про ринок праці. Дані форми можна знайти на сайті Державної служби статистики України за посиланням (URL: http://www.ukrstat.gov.ua/elektr_zvit/2021/Perelik_form_2022.htm).